

روایت یک روز سراسر جهاد با حجت‌الاسلام غفار رئیسی، مسئول گروه جهادی مجاهدان بصیر

جهاد بی‌وقفه، از منبر تادل آوار

در کوچه‌های کم‌برخوردار، در خانه‌های خاموشی که سال‌ها سهمی از امکانات نداشتند، در محله‌هایی که زخم آسیب‌های اجتماعی بر چهره‌شان مانده بود و در روزهایی که صدای جنگ و اضطراب، زندگی مردم را به چالش می‌کشید، روحانیون و طلاب بار دیگر به همان جایگاهی بازگشتند که انقلاب از آنان می‌شناخت. میان مردم، در متن میدان و در کنار رنج‌های واقعی جامعه، می‌شود در پی خدمات آنها را دید. در طول عمر پر پرکت انقلاب اسلامی، این قشر نه فقط پر منبر که در متن عمل، در کارهای انقلابی و جهادی حضوری مداوم داشته‌اند. از تشکیل گروه‌های جهادی برای محرومین و نیازمندی و تربیت نوجوانان تا حضور برای خدمت به سبیل‌زدگان، کرونا، بازسازی خانه‌ها و رسیدگی به خانواده‌های آسیب‌دیده. این اقدامات در جنگ‌های اخیر از جمله جنگ ۱۲ روزه و جنگ رمضان نیز چهره‌های روشن تر یافت. آنجا که روحانیون با لباس طلبگی در کنار مردم ایستادند، به دل مناطق آسیب‌دیده رفتند، در آوار برداری و امداد رسانی مشارکت کردند، وسایل مردم را از زیر آوار بیرون کشیدند و نشان دادند روحانیت، اگر از جنس مردم باشد، در روز خطر بیش از هر زمان دیگری دیده می‌شود.

صبح در محله‌های کم‌برخوردار همیشه زودتر آغاز می‌شود. جایی که دیوارهای فرسوده، کوچه‌های باریک و خانه‌های خسته، سال‌هاست با محرومیت را بر دوش می‌کشند. در چنین مناطقی، کار جهادی فقط یک فعالیت مناسبتی نیست، بلکه شکلی از حضور است که باید دیده شود، لمس شود و اثرش در زندگی مردم بماند. در همین بستر است که نقش طلاب و روحانیون در سال‌های پس از انقلاب اسلامی برجسته شده است. قشری که در بزنگاه‌های دشوار از میدان‌های فرهنگی و تربیتی گرفته تا امداد رسانی و بازسازی، سهم مهمی در حرکت‌های انقلابی و جهادی بر عهده داشته‌اند. حجت‌الاسلام والمسلمین غفار رئیسی، مسئول گروه جهادی «مجاهدان بصیر»، روحانی فعال فرهنگی و اجتماعی در استان چهارمحال و بختیاری است که بیشتر با نام «شیخ غفار» شناخته می‌شود. او از جمله چهره‌هایی است که کار جهادی را در سخت‌ترین جغرافیاهای دنیال کرده و سال‌ها دامنه فعالیت خود را به محله‌ها و مناطقی برده که هم آسیب‌پذیر بودند و هم در معرض ناهنجاری‌های اجتماعی، حجت‌الاسلام رئیسی در تبیین نگاه خود به این مسیر می‌گوید: «رسالت طلبه فقط سخن گفتن نیست. طلبه معیوب باید اهل کار و جهاد باشد و هر جا باری روی زمین مانده، برای برداشتن آن حاضر شود. روحانی اگر بخواهد وظیفه‌اش را ادا کند، باید گره‌گشای کار مردم باشد و خود را از جنس آنان بداند.»

کلاس درس، اردوی تربیتی و بازسازی امید

ظهرها که به میانه روز می‌رسد، کوچه‌های محله‌های کم‌برخوردار آرام‌تر می‌شوند، اما دغدغه آینده کودکان و نوجوانان در همان سکوت جریان دارد. یکی از مهم‌ترین عرصه‌های کار جهادی، نه در توزیع اقلام حمایتی که در سرمایه‌گذاری بر نسل آینده معنا پیدا می‌کند. از همین منظر، بخشی از فعالیت‌های گروه‌های جهادی روحانیون به تعلیم و تربیت، آموزش درسی و پرورش فکری نوجوانان اختصاص یافته است. در تجربه حجت‌الاسلام رئیسی، جمع کردن معلمان دغدغه‌مند و همراه کردن آنان با فعالیت‌های جهادی، یکی از محورهای اصلی کار است. آموزش دروس پایه مانند ریاضی و زبان انگلیسی برای کودکانی که دسترسی محدودی به امکانات آموزشی داشته‌اند، بخشی از این مسیر را تشکیل داده. مسیری که هدفش تنها جبران ضعف درسی نبوده، بلکه ایجاد احساس توانستن در میان نوجوانانی بوده که اغلب قربانی تبعیض جغرافیایی و اقتصادی می‌شوند.

این جهادگر فعال در توضیح این بخش از فعالیت‌ها می‌گوید: «یکی از مهم‌ترین کارها، تربیت فرزندان مردم است. ما تعدادی از معلمان جهادی و دلسوز را کنار هم

تبدیل روزه‌ها به پناهگاه محله

غروب که بر محله‌های آسیب‌دیده می‌نشیند، چراغ بعضی خانه‌ها بیشتر از روشنایی، نشانی دارد. در چنین فضاهایی، روزه‌گشایی در کنار یک مجلس مذهبی بهانه‌ای برای جمع شدن، شنیده شدن و آغاز تغییر است.

تجربه برپایی روزه‌های خانگی صلواتی در برخی محله‌های شهر کرد، از جمله محله ۳۲، یکی از نمونه‌های متفاوت پیوند میان کار فرهنگی و جهاد اجتماعی است؛ جایی که مجلس روزه از قالب معمول بیرون آمد و به بستری برای کاهش آسیب‌ها و نزدیک شدن به مردم بدل شد. در این محافل، تکلیفی در کار نیست. پرچمی بر سر در خانه، استکانی چای، جمعی اندک از اهالی و ذکر از اهل بیت (ع)، اما همین سادگی، راه را برای گفت‌وگو، همدلی و مداخله اجتماعی باز می‌کند. کسانی که مخاطب این روزه‌ها هستند، عمدتاً از میان ساکنان محله‌های آسیب‌دیده انتخاب می‌شوند. افرادی که برخی از آنان درگیر اعتیاد، کارتن‌خوابی یا بحران‌های

در میدان از منبر تادل آوار

بعضی روزها، لباس روحانیت بیش از هر زمان دیگری در معرض داوری افکار عمومی قرار می‌گیرد. روزهایی که جامعه با بحران روبرو است و همه نگاه‌ها به این دوخته می‌شود که چه کسی در میدان می‌ماند و چه کسی از دور نظاره می‌کند. برای بسیاری از طلاب و روحانیون فعال در عرصه جهادی، پاسخ به این آزمون روشن بوده است: حضور مستقیم در کنار مردم.

حجت‌الاسلام رئیسی با تأکید بر همین معنا، معتقد است که منبری بودن به تنهایی برای یک روحانی کافی نیست. او می‌گوید: «روحانی اگر فقط سخن بگوید و در میدان نباشد، حق رسالتش را کامل ادا نکرده است. مبلغ باید اهل همت و جهاد باشد، باید در کف میدان کنار مردم بایستد. هنر این نیست که فقط با مخاطب مذهبی سخن بگوییم، هنر آن است که افراد خاکستری را هم جذب کنیم و مردم بیندیشند روحانی از جنس خودشان است. وقتی این حضور صادقانه شکل بگیرد، دل‌ها هم همراه می‌شود.»

این نگاه، در ماه‌های اخیر و هم‌زمان با شرایط جنگی، شکل عینی‌تری به خود گرفته است. در جریان جنگ ۱۲ روزه و جنگ رمضان، گروه‌های جهادی متعددی از میان مردم و از جمله با محوریت طلاب و روحانیون، در صحنه حاضر شدند. حضور در مناطق هدف گرفته، بیرون کشیدن وسایل مردم از زیر آوار، مشارکت در آوار برداری و کمک به بازسازی منازل آسیب‌دیده، بخشی از خدماتی بود که در آن روزها ارائه شد. این حضور فقط به استان محل فعالیت

در میان مردم برای شنیدن مطالبات

عصر که رو به پایان می‌رود، در بسیاری از محله‌ها رد کارهای کوچک اما ماندگار تازه دیده می‌شود. دیواری که رنگ شده، خانه‌ای که سر و سامان گرفته، نوجوانی که دوباره به کلاس برگشته یا خانواده‌ای که احساس می‌کند در سختی تنها نمانده است. شاید معنای «طلبه معیوب» درست در همین جزئیات روشن شود. طلبه‌ای که خود را نه بالاتر از مردم که

در امتداد زندگی آنان تعریف می‌کند. در نگاه حجت‌الاسلام رئیسی، روحانیت زمانی می‌تواند به وظیفه خود نزدیک شود که فاصله گرفتن با مردم بپرهیزد و نیازها را از دل زندگی واقعی آنان بشناسد. او بر این باور است که طلاب بخشی از همین «مردم معیوب» هستند، به شرط آنکه خود را از جنس مردم بدانند و حضورشان در جامعه، صادقانه و مستمر باشد. به گفته او، روحانی

باید در میان مردم باشد تا مطالبات را بشنود و مسیر خود را پیدا کند. مردم به روحانیت خط می‌دهند، نیازها را یادآوری می‌کنند و نشان می‌دهند کجا باید وارد میدان شد. اگر طلبه در جمع مردم حاضر باشد، بهتر از هر جایی می‌فهمد چه کاری روی زمین مانده است. این روحانی جهادگر بیان می‌کند: «عقیده قلبی‌ام این است که طلبه معیوب باید مدام جست‌وجو کند و ببیند کجای جامعه باری بر زمین مانده است. کار طلبه این است که گوشه‌ای از آن بار را بردارد. روحانی معیوب، گره‌گشای کار مردم است و

گزارش تصویری

طلاب و روحانیون همیشه و در همه زمینه‌ها در کنار مردم و در حال خدمات‌رسانی هستند

باید در میان مردم باشد تا مطالبات را بشنود و مسیر خود را پیدا کند. مردم به روحانیت خط می‌دهند، نیازها را یادآوری می‌کنند و نشان می‌دهند کجا باید وارد میدان شد. اگر طلبه در جمع مردم حاضر باشد، بهتر از هر جایی می‌فهمد چه کاری روی زمین مانده است. این روحانی جهادگر بیان می‌کند: «عقیده قلبی‌ام این است که طلبه معیوب باید مدام جست‌وجو کند و ببیند کجای جامعه باری بر زمین مانده است. کار طلبه این است که گوشه‌ای از آن بار را بردارد. روحانی معیوب، گره‌گشای کار مردم است و

در عمل و در میدان آن را ثابت می‌کند.» روحانیت اگر بخواهد در تراز انقلاب اسلامی بماند، باید در هر زمان و هر میدان، پیش از دیگران به سراغ مردم برود. در روزهای آرام برای ساختن، در روزهای بحران برای نجات و در روزهای ابهام برای روشن کردن مسیر. این همان حضوری است که در جنگ ۱۲ روزه، در جنگ رمضان، در محله‌های آسیب‌پذیر، در روزهای سیل و کرونا و در خانه‌های فراموش شده تکرار شده است. حضوری که نشان می‌دهد جهاد، برای این قشر، شیوه‌ای از بودن در کنار مردم است.